

Adventní vyTržení na Ponavě vol. II: Akustické vyTržení

KONCERT PĚVECKÝCH SBORŮ LÁSKA OPRAVDIVÁ A PEČMAN

I. SMETANA (16.00–16.30)

Bedřich Smetana (1824–1884)

Heslo I – II JB 1:123 (1882) na text Josefa Srba-Debrnova (1836–1904)

Modlitba JB 1:120 (1880) na text Josefa Srba-Debrnova

Píseň česká JB 1:78 (1860) na text stejnojmenné básně (1840) Jana z Hvězdy (pseud. Jana Jindřicha Marka, 1803–1853)

Rolnická JB 1:94 (1868) na text Václava Viléma Trnobranského (1819–1883)

Naše píseň JB 1:125 (1883) na text Josefa Srba-Debrnova

To pivečko, to věru je nebeský dar (1869) z 2. dějství opery **Prodaná nevěsta** JB 1:100 na libreto Karla Sabiny (1813–1877)

II. JANÁČEK (16.50–17.20)

Leoš Janáček (1854–1928)

Ach vojna, vojna (1885), č. III z cyklu **Čtveřice mužských sborů** JW IV/17 na lidový text ze sbírky Františka Sušila (1804–1868) *Moravské národní písně s nápěvy do textu vřaděnými* (1860)

Láska opravdivá JW IV/8 (1876) na lidový text ze sbírky Jána Kollára (1793–1852) *Národní zpievanky čili písně světské Slováků v Uhrách jak pospolitého lidu, tak i vyšších stavů* (1835)

Loučení (1888), č. I z cyklu **Tři sborů mužských** JW IV/19 na text básně Elišky Krásnohorské (1847–1926) ze sbírky *Letorosty* (1887)

Na košatej jedli dva holubi sed'á JW IV/11 (1876) na lidový text ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně s nápěvy do textu vřaděnými*

Holubička (1888), č. II z cyklu **Tři sborů mužských** JW IV/19 na text básně Elišky Krásnohorské ze sbírky *Letorosty*

Orání JW IV/1 (1873), č. I z cyklu **Čtyř lidových mužských sborů** na lidový text ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně s nápěvy do textu vřaděnými*

Krásné oči tvé (1885), č. IV z cyklu **Čtveřice mužských sborů** JW IV/17 na text básně *Tvé oči* Jaroslava Tichého (pseud. Františka Jaroslava Rypáčka, 1853–1917) ze sbírky *V bouři a klidu* (1884)

Rozloučení (1906), č. IV z cyklu **Čtvero mužských sborů moravských** JW IV/28 na lidový text ze sbírky Františka Sušila *Moravské národní písně s nápěvy do textů vřazenými*

Perina JW IV/38 (před 1914), č. IV z cyklu **Čtyř lidových mužských sborů** na text lidové písně, kterou Janáčkovci zpíval slovenský lékař Pavol Blaho (1867–1927)

Zpívá mužský pěvecký sbor LÁSKA OPRAVDIVÁ
řídí Jan Špaček

III. DVOŘÁK – RACHMANINOV – JANÁČEK – MICHNA (17.40–18.10)

Antonín Dvořák (1841–1904)

V přírodě, op. 63 B 126 (1882) (výběr)

na texty básní z prvního dílu stejnojmenné sbírky (1872) Vítězslava Háška (1835–1874)

III. **Žitné pole**

IV. **Vyběhla bříza běličká**

Sergej Vasiljevič Rachmaninov (1873–1943)

Bogorodice Děvo, raduj sa (1915), č. 6 z cyklu Všenočnoje bděníje, op. 37

na text modlitby sestavené pravděpodobně sv. Cyrilem Alexandrijským († 444) ze slov pronesených sv. archandělem Gabrielem a spravedlivou Alžbětou v *Lukášově evangeliu* (1, 28, resp. 1, 42)

Leoš Janáček

Ukvašské písně JW IV/27 (1899) na texty a nápěvy hukvaldských lidových písní

I. **Ondraš, Ondraš!**

II. **Ty ukvašsky kosteličku!**

III. **Na tych fojtových lukach**

IV. **Ty ukvašsky kosteličku, hej!**

V. **Pan Buh vam zaplat'**

VI. **Fojtova Hanka**

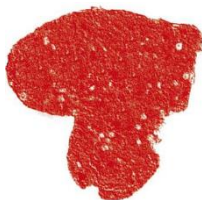
Adam Václav Michna, rytíř z Otradovic (1600?–1676)

Svatoroční muzika (1661) (výběr)

I. **Píseň adventní Hle, přijde Pán, Spasitel náš**

II. **Druhá adventní – Rorate coeli Rosu dejte, ó nebesa**

Zpívá Akademický smíšený pěvecký sbor PEČMAN
řídí Jan Špaček

CAFE
PONAVA

Koncert je věnován vzpomínce na muzikologa, vysokoškolského pedagoga a hudebního kritika prof. PhDr. Rudolfa Pečmana, DrSc. († 16. 12. 2008).

laskaopravdiva.eu -- [youtube.com/LaskaOpravdiva](https://www.youtube.com/LaskaOpravdiva) --- [facebook.com/laskaopravdiva](https://www.facebook.com/laskaopravdiva)

ponava.cafe -- ponava.radio -- [facebook.com/ponavacafe](https://www.facebook.com/ponavacafe)

B. Smetana

Heslo I – II

Vše, co touhou drahé nám
blaha přáno budíž vám.

Molitba

Bože věčný, mocný králi,
otevři své lásky zdroje,
milostivá ruka tvoje mír a blaho uděl nám!

Štítím buď nám, zdrojem síly,
svorný duch ať stále kvete,
nepřítel ježž nerozmete,
uveď nás ve slávy chrám!

Píseň česká

Píseň česká slavně znívá,
v chrámu Páně když se zpívá,
kde duch prost vsí pozemskosti
na perutích pobožnosti
k vyšším stanům zalétá.
Píseň česká slavně znívá,
když lid: „Svatý, Svatý!“ zpívá.

Píseň česká sladce plyne,
z úst dívky když se vine:
jako mezi květinami
když potůček lučinami
ku své fece pospíchá.
Píseň česká sladce znívá,
dívka když o lásce zpívá.

Píseň česká libě znívá,
když společně se [a]z pívá;
jako když větérci máje
laškují s větveří háje,
tak tu rozmar s námi hrá!
Libě česká píseň znívá,
když ve spolku se zpívá [ozývá].

Píseň česká srdce jímá,
brzy proudí, brzy hřímá,
někdy lahodou oplývá,
jindy žalem se odívá,
tu zas frašně štěbetá.
Nejvířeji ale znívá,
lásku k vlasti když rozhřívá.

Rolnická

Země ta tichá předtuchou vzdychá,
an ji ochvívá veselý ruch.
pro dárek Boží brázdý se množí
půdu rozrývá železný pluh.
Kdo oře půdu, zdali ho znáš?
To dbalý rolník, to přítel náš!

Dozrály klasy, kosa se hlásí
i srp se snaží závodit s ní.
Velká to dílna, hle, ruka pilná
váže a svází výtěžek žni.
Kdo v potu klidí, či je to tvář?
To pilný rolník, náš hospodář!

Ráznými tepy padají cepy
na těžké snopy, milý to chvat.
Zručně se míhá dubová švihá
a její stopy na mlatě znát.
Nuž, kdo to mlátí, zdali ho znáš?
To činný rolník, to přítel náš!

Oře a seje, mlátí a věje,
střádá jak třeba vesel a zdrav.
Zrnečka čistá v zásoby chystá,
aby měl chleba všeliký stav.
K čemu otázka, zdali ho znáš?
To statný rolník, živitel náš!

Pán na svém poli, dědičnou roli
vzdělává zdatně národní duch.
Rolník i v strasti k praporu vlasti
hlásí se statně, jak velí Bůh!
Kdo je ten rolník, zdali ho znáš?
To český rolník, to rodák náš!

Naše píseň

Zahrajte dnes píseň zvučnou,
přichozím všem na zdraví,
ať se k našim radovánkám
dívky s hochy dostaví!

Ve proudu když kolotavém
švarná mládež závodí,
nejvíce jí z písni českých
polka, naše polka lahodí!

Krokem volným dále
spějí druhy naši předkové,
bujarou si polku českou
zalíbili vnukové.

Polka krev nám rozehřeje,
žárem lice budou plát,
dokud páni muzikanti
veselou nám dnes budou hrát!

To pivečko,

To věru je nebeský dar
To pivečko, to věru je nebeský dar,
vše psoty a trampoty vede na zmar,
a sílí a dává kuráže!
Ejchuchu! Ejchuchu!

Bez piva by člověk smutný byl zde host,
jeť starosti na světě bez toho dost,
a blázen, kdo na ně se váže!
Ejchuchu! Ejchuchu!

L. Janáček

Ach vojna, vojna

Ach vojna, vojna, nešťasná vojna,
dyž na ňu jít musím.

Sama královna a císařovna
do Moravy psala,
aby Janoška do vojny dostala.

U bílé vody Janošek stojí,
hlavěnka ho bolí.
Janičku, nestoj, koničky nastroj,
pojedeš do vojny.

Já nepojedu, hlavěnka mě bolí.
Moja hlavěnka všeska porubaná,
moja galánka všeska uplakaná.

Ach vojna, vojna, nešťasná vojna,
dyž na ňu jít musím.
Mám hezké děvče, opustit je musím.

Láska opravdivá

Miluješ-li mňa, ešte já teba vác,
že já neviem, šuhaj, ani vypovedat.

Znáš, že pravá láska v ustech neprebývá,
v tichom srdci bydlí láska opravdivá.

Loučení

Když mne necháš pro svět, moje potěšení,
dej mi na památku jedno políbení.

Dej mi ještě k tomu, co mi srdce zvolí,
všecko co tě rmoutí, všecko co tě bolí.

Co ti jako lítost na srdéčko sahá.
Dej ti pán Bůh štěstí, ty má duše drahá!

Na košatej jedli dva holubi sedá

Na košatej jedli dva holubi sedá;
Na košatej jedli dva holubi sedá;
Ludé jim závidá, že sa rádi vidá.
Ludé, milí ludé, nezávidte toho!
Jaká to pěkná věc, kdo miluje koho!

Milovali sme sa jak holubů pára,
a kdo nás rozvedel,
nech ho Pán Bůh skárá.
Byla láska, byla mezi nama dvěma,
jaká už nebude mezi tisícoma.

Chodila, chodila po zeleném háju,
kapaly jí suzy od velkého žalu.

Holubička

Holubička šedá holoubka si hledá volající,
umlela jí křídla, však ho nezahledla
nikdy víc, ó, nikdy víc.

Od moře k moři
zakroužila v hoři nastokrát:
„Ozvi se jen jednou, máš-li sirou, bédnou
ještě rád, ó, ještě rád!

Marně opuštěná
holubička stěná v dol i výš:
„Což ty pro mou lásku nemáš ani hlásku
z duše již, ó, z duše již?“

On pak slyší lkání, on by slitování
z duše měl, ó, z duše měl
ale zkrvácený, k zemi

Orání

Šohajku švarný, čemu něořeš?
Či ci volky ustavajú, či sám němožeš?

Děvuchu švarná, oral cic bych já,
dybys ty mně pohonila, volil bych cě já.

Šohajku švarný, dyc němám biča,
nědala mě má macička za pohoniča.

Krásné oči tvé

Hrom v dáli stěná,
blesk se míhá bleskem,
jak myšlenek rej v hlavě zmítané.
A dumná oblaka se rozplakala,
jak mladé oči z lásky tajemé.

A s tím se pojí děsné větrů lkání,
hněv živlů soptí v divném rozpoutání.
Mně vílně, tiše kynou vábivé
dvě holubice míru, krásné oči Tvé.

A v boji živlů přemýšlím,
zda jednou nad rovem mým
kdo sizu vyroní!
Až cherub smrti na čelo mě zlíbá
a chorál žití mého dozvoní.

Tu v dáli snívou, v moře vzpomínání
se duch můj vnoří v teskném zadumání,
vstříci usmívají se mi zářivé
dvě čisté hvězdy, krásné oči Tvé!

Rozloučení

Zhoru cesta, dolu druhá,
rozloučme se spolu, milá.
Těžké naše rozloučení,
když jsme spolu naučení.

Vrať mně, milá, co je mého,
já ti vrátím, co je tvého.
Vrať mně, milá, prstěneček,
já ti vrátím tvůj šáteček.
Prstěneček, zlaté očko,
s Pánem Bohem, má děvčečko.

Perina

A já mám Marinu červenú jak malinu,
a keď já k nej večer príjdem,
prikrýje ma perinú.

Zuzu jsme už vydali, eště máme Marinu,
každé sme dvě koze dali,
eště dáme perinu.

Ona má perinu, a ja len halenu,
aby lidé neríkali, že já chodim za jinú.

A. Dvořák

Žitné pole

Žitné pole, žitné pole,
jak to zraje vesele!
Každý klásek muzikantem,
klasú jak když nastele.

Hedbávným to šatem šustí,
větrík v skočnou zadupe,
slunce objímá a líbá,
jen to v stéblu zalupe.

Za motýlkem včelka šeptem,
zda kdo v chrpě nevěží,
a ten cvrček posměváček
s křepelčkou pod mezí.

Žitné pole, žitné pole,
jak to zraje vesele,
a má mysl jako v tanci,
jak když písni nastele.

Vyběhla břiza běličká

Vyběhla břiza běličká,
jak ze sláda ta kozička,
vyběhla z lesa na pokraj,
že prý už táhne jara běj.

Vyběhla jako panenka,
Tak hebká a tak do tenka,
že až to lesem projelo,
a vše se touhou zachvělo.

A táhne šumem jara běj,
vzduch jak na housle, na šalmaj,
vzduch samá vůně, vzduch samý květ,
a mladý úsměv celý svět.

Hned každý strom zelený šat,
svátečně jme se oblíkat,
a každá haluz, každá snět
chce novou řečí rozprávět.

A jak by hodům zavolal,
přilítí hosté z blíž i dál,
a za den, za dva širý kraj,
a celý svět byl jara běj.

S. V. Rachmaninov

Bogorodice Děvo, raduj sa

Bohorodice Panno, raduj se,
Pán s Tebou!
Požehnaná jsi mezi ženami
a požehnaný plod života Tvého,
neboť jsi porodila Spasitele duší našich.

L. Janáček

Ondraš, Ondraš!

Ondraš, dobře sobě rozvaž,
kerou cestu it' maš!

Pujďem dolinami, nech je Pambu s nami.
Pujďem na Ukvařdy s Vami,
tam su Vaši pani.

Ondraš, kdě maš fojta Janovskeho,
synečka švarneho.

Ty ukvasky kosteličku!

Ty ukvasky kosteličku,
proti tobě černý les,
eště se podívám, eště se podívám,
kde muj mily jedě dnes.

Ach, jede on z domu, jede,
na svem vranem koničku
a připina sobě a připina sobě
ocelovou šablíčku.

A jak si šablíčku připjal,
na svůj dům se obrátil,
pak žalostně zplakal
a sobě zavzdychal,
až kůň pod nim zafehtal.

Na tych fojtoových lukach

Na tych fojtoových lukach,
tam sa syneček bluka,
oj, bluka, blukava, potěšení hledava.

Zavolať veľkým hlasem,
kdě si, ma mila, poď sem,
podaj mi šatečku zavazať hlavičku.

Porubali ju chlapci,
oj, sklenovšči pacholci,
o fojta na placi, nebraniili bratři.

Ty ukvasky kosteličku, hej!

Ty ukvasky kosteličku,
stojiš na pěkným travničku!
Vychazaju z tebe panny,
su bite jako anděli.

Jedna vyšla pěkně bíla,
to byla ma roztomila.
Druha vyšla eště bíliš,
to byla ma nejmilejši.

Třeti vyšla jako obraz,
dyš mě nechceš hrom tě rozraz.
Hrom tě rozraz na tři strany,
pro falešné milovani.

Pan Buh vam zaplat'

Pan Buh vam zaplat', ma mamičko stara,
co stě mě chovali, dyž sem byla mala.

Pan Buh vam zaplat', muj tatičku stary,
co stě mě chovali, dyž sem ja byl mladý.

Fojtova Hanka

Fojtova Hanka hledala Janka po šašu
a jak ho našla, dala mu masla na kašu.

A. V. Michna

Piseň adventní

Hle, přijde Pán, Spasitel náš,
zdávna žádaný Mesiáš,
hospodu mu přichystejme,
všickni ho k sobě vítějme,
neb on jest Vykupitel náš.

Zdvofile se k němu mějme,
do chléva ho nevolejme.
Jest vzáctný host, božské plémě,
všemocný Pán nebe, země,
vzáctnou hospodu chystejme.

V srdci ať se mu byt stroj,
Pán lásky o srdce stoj.
Kdo ho žádáš hosta míti,
hled srdce čistotně míti,
nevediž ho k hříchův hnoj.

Skrze svátostní pokání,
pravé hříchův oplakání

smej škaredost nepravosti,
vyžeň z srdce smrad chlipnosti,
ať jest hodně přebývání.

Ať místo není studené,
vroucíl láska mráz zažene.
Opatrnost hlíděj dvéří,
samému KRISTU otevři,
ať jsou všem jiným zavřené.

Krásné čalouny všech ctností
rozvěš, stálost s horlivostí,
ať se všecko jasné třeptí,
vzáctný host má k nám přijíti
uctěmež ho dle možnosti.

Krásnou kolíbku s plénkami
zjedná štědrost almužnami.
Neb kdo chudého odívá,
Pána JEŽÍŠE přikrývá,
jest ten příjem z Písma známý.

O kašičku není péče,
krmíš-li chudé, člověče,
sladkou kaši krmíš Krista,
čeká tě odplata jistá,
věčnýť med v nebi poteče.

Dobrá vůně jest modlení,
bez toho ať srdce není.
Jakož ani bez světlosti,
svět tehdy příkladem ctností,
toť jest nejlepší svícení.

Zpěv se ještě nedostáva.
Ten se anjelům necháva.
Tiť budou sladce zpívati,
hosta obveselovati,
zpívajíc své staré: SLÁVA.

Hospodu jsme připravili,
přid' tehdy, hoste přemýlí!
Přid', JEŽÍŠI vínšovaný,
čejm srdcem milovaný,
čekáme tě každou chvíli.

Druhú adventní – Rorate coeli

Rosu dejte, ó nebesa, zhůry!
Bože Otče všemohoucí,
dej z nebe rosu žádoucí,
dej Syna v Život Panny,
dcery svaté Anny.

Oblaci, dštěte spravedlivého!
Prostež, svatí andělové,
překrásní Boží Trůnové,
ať přispíší Syn Boží,
hříchů světa složí.

Otevři se, otevři se, země!
Porod' nám, Panenko čistá,
porod' Spasitele Krista.
Vydej, panenská země,
vydej božské plémě.

Hle, Pán přijde a všickni svatí s ním!
Koho jsme zdávna žádali,
již jsme šťastně vyžádali,
MARIA ho počala, v životě objala.

Veselte se všickni národové,
těš se, lidské pokolení,
neb se blíží tvé spasení,
uhlídáš v lidském těle tvého Spasitele.

Pospěš, ó Spasiteli žádoucí,
pospěš, naše potěšení,
vysvoboď nás z zatracení!
Přid', JEŽÍŠI laskavý, Mesiáší pravý.